

Dotaz

Podle § 183b odst. 3 písm. a) obchodního zákoníku se povinnost učinit nabídku převzetí při ovládnutí nebo posílení ovládnutí společnosti, jejíž akcie jsou registrované, nevztahuje na Českou republiku, státní organizace, Fond národního majetku České republiky, Pozemkový fond České republiky, obce, vyšší samosprávné celky, Českou národní banku a další osoby, jestliže na ně byly účastnické cenné papíry převedeny nebo je získaly v souvislosti s privatizací majetku státu. Vztahuje se zužující podmínka souvislosti s privatizací na všechny osoby uvedené ve výčtu nebo jen na poslední člen výčtu, tj. „další osoby“?

Odpověď

Je třeba uvést, že dodatek „a další osoby“ doplnil do textu § 183b odst. 3 písm. a) zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“), teprve zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, a to s účinností od 1. května 2001. Bylo by proto nesprávné vztahovat část hypotézy normy za dodatečně vloženým spojením „a další osoby“ pouze k tomuto sousloví.

Jestliže již ve znění účinném v období od 1. ledna 2001 do 1. května 2001 obsahovala předmětná část hypotézy plurál, ačkoliv poslední člen výčtu před tímto textem zákon uváděl v singuláru (Česká národní banka), sotva lze dospět k jinému závěru než tomu, že se zužující podmínka souvislosti s privatizací majetku státu vztahuje na všechny členy výčtu normy.

Uvedený závěr podporuje text důvodové zprávy k návrhu novely č. 370/2000 Sb., která stávající znění ustanovení do obchodního zákoníku z větší části vnesla: „*Nově se také určuje, na jaké osoby se nevztahuje povinnost učinit nabídku převzetí. V § 183b odst. 3 písm. a) jsou vyjmenovány osoby, které nejsou povinny učinit nabídku převzetí pouze v případě, že získaly cenné papíry v souvislosti s privatizací majetku státu.*“

Vzhledem k pochybnostem o souladu ustanovení s ústavním pořádkem České republiky (založení výjimky pro nabyvatele rozhodujícího balíku akcií ve společnosti na základě privatizačního rozhodnutí sice do značné míry zlepšuje pozici privatizujícího, tj. České republiky, nelze se ovšem ubránit dojmu, že se tak děje dosti citelně na úkor ostatních akcionářů ve společnosti – srov. k tomu též zvláštní stanovisko Komise ze dne 22. prosince 2000), se ostatně zmíněná restrikce výjimky jeví jako zcela namístě.

Souvislost s privatizací majetku státu u ovládnutí společnosti Českou republikou sice působí jako protimluv, lze si však představit situace, kdy Česká republika svůj nikoliv ovládající podíl ve společnosti s registrovanými akciemi dočasně zvýší nad hranici ovládnutí, popř. další hranice zakládající vznik povinnosti podle § 183b odst. 1 obchodního zákoníku, aby tím dosáhla lepšího výtěžku z následné privatizace.

Na základě uvedených argumentů vyjadřuje Komise přesvědčení, že § 183b odst. 3 písm. a) obchodního zákoníku nezakládá pro osoby vyjmenované v ustanovení obecné personální exempce z povinnosti učinit nabídku převzetí při ovládnutí společnosti, jejíž akcie jsou registrované, nýbrž výjimku z této povinnosti za podmínky nabytí účastnických cenných papírů zmíněnými osobami v souvislosti s privatizací majetku státu.

Nabude-li proto osoba uvedená v § 183b odst. 3 písm. a) obchodního zákoníku rozhodující vliv na společnosti, jejíž akcie jsou registrované, bez souvislosti s privatizací majetku státu, bude povinna učinit nabídku převzetí všem majitelům účastnických cenných papírů společnosti.

K výkladu pojmu „souvislost s privatizací majetku státu“ srov. stanovisko Komise ze dne 18. července 2001 (rubrika „odpovědi na dotazy“).

Prezídium Komise schválilo dne 24. září 2001.

Kontaktní osoba: Klára Cetlová, tel.: 21096449.